Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 177 (4813)
ВОСКРЕСЕНЬЕ
СЕНТЯБРИИН
9
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Яруунын, Хориин, Закаменай, Баргажанай, Хэжэнгын Зэдын аймагууд таряа хуряалгаар хамагай хойно гээгдэжэ ябана.

Дутуу дундануудаа ябууд дундань усадхажа, хуряалгын хүдэлмэриие үдэр һүнигүй үргэн фронтоор ябуулхын тула хамаг бухы хүсэеэ гульдхая!

Хүндэлэлэй доскада һуури олохын түлөө тэмсэгты!

«Гүрэндэ талха тушааха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн колхозууд ба совхозуудай Хүндэлэлэй доска республиканска газетэнүүдтэ бии болгохо тухай» БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогэй тогтоол манай газетын хуудаһанда толилогдоһонһоо хойшо хоёр недели шахуу саг үнгэрбэ.

Энэ туршада республикын колхозуудай поли дээрэ Хүндэлэлэй доскада һуури олохын түлөө тэмсэл үдэр ерэхэ тудам үргэдэбэ. Ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаха зуураа, гүрэндөө таряа тушааха үдэрэйнгөө ба һарынгаа түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэжэ байһан колхозуудай тоо нилээдгүй ехээр олошорбо.

Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ ябадал гээшэ хүндэтэ хэрэг мүн. Энэ бэшэгдэһэн колхозуудай бухы хүдэлмэрилэгшэд болбол Эхэ оронойнгоо үмэнэхи өөһэдынгөө арюун нангин уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлдэг, мүн Эхэ оронойнгоо сэрэгэй ба экономическа хүсэ шадалые дээшэлүүлхэ талаар имагта стахановскаар ажалладаг түрүүшүүл гэжэ бухы республика соогоо алдар сууда гараха байнал.

Агууехэ илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаануудые эмхидхэжэ, гүрэндөө эрхим һайн шанартай таряа талха тушаажа байһан колхозуудай тоо һүүлэй үдэрнүүдтэ олошороо. Кабанскын аймагай «Красный партизан», Калининай болон Кировэй нэрэмжэтэ ганцахан 3 колхозуудай дэргэдэхи комсомольско эхин организацинуудай гэшүүдэй хүсөөр сентябриин 3-да—Япониие илаһан Үдэртэ 549 центнер таряа талха бэлэдхэлэй пунктда тушаагдаба. Иимэ жэшээтэ патриотическа хүдэлөөн Заиграйн, Баргажанай, Иволгын, Тарбагатайн, Сэлэнгын болон бусад аймагуудай колхозуудаар угаа үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай Гильбириин сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд болбол 70 центнер эрхим һайн шанартай таряа гүрэндөө тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые 25 процентһээ үлүүлэн дүүргэжэ энэ түүхэтэ үдэрые тэмдэглэбэ. Тус колхозойхид таряа тушаалгын жэлэй түсэбые болзорһоонь холо урид гү, али октябриин 10-да дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр ажаллажа байнад. Тэрэшэлэн «Красный Оронгой», «Майн 1», «Коминтерн» ба бусад колхозууд улаан ашаануудые эмхидхэжэ, энэ үдэрые тэмдэглэбэ. Агууехэ илалтын үдэртэ аймагай колхозууд 1.800 пүүд таряа гүрэндэ тушааһан байха юм.

Ехэ-Куналейн МТС-эй суутай комбайнер нүхэр Болонев болбол японско самурайнуудые эсэслэн илаһан үдэрэй хүндэлэлдэ сезон соогоо 350 гектарһаа доошо бэшэ таряа хуряахаб гэжэ уялга абаад, стахановска методээр хүдэлмэрилнэ. Тус аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд—фронтовигуудай һамгад нүхэд В. Громова, А. Иванова, Е. Лобазерова, Х. Пальчикова ба бусад колхознигууд үдэртөө 0,6 гектар таряа хадаха байһан аад, энэ түүхэтэ үдэртэ нэгэ-нэгэ гектар таряа эрхим шанартайгаар хадажа үнгэргэбэд.

Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхозой эрхим стахановецууд нүхэд Ц. Х. Будаева, М. Мухамедзянов, Д. Буянтуев ба М. Сампилова гэгшэд илалтын үдэрһөө хойшо саг үргэлжэ үдэрэйнгөө нормые 130—140 процент хүртэр дүүргэдэг болоо. Курбын МТС-эй эрхим комбайнер, комсомолец нүхэр Белых гэгшэ 8 гектар хадахаа байһан аад, үдэр бүри 13 гектар хадахаһаа гадна, үнэтэ горючи нилээдгүй ехээр арбилжа шадаба. Иигэжэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, илалтын жэлэй ургасые гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ гэһэн патриотическа хүдэлөөн республикын олонхи аймагуудаар дэлгэржэ байна.

Гэбэшье, республиканска Хүндэлэлэй доскада нэгэшье колхозой мүнөө хүртэр бэшэгдээгүй байһан ябадал хадаа манай республикын колхозуудай таряахуряалгын, сохилгын ба илангаяа тушаалгын хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байһаниие эли тодоор гэршэлнэ. Гэхэ зуура, республикын бухы аймагуудай колхоз, совхоз ба МТС-үүд тус бүридөө энэ ажахын ба политическэ удхашанартай кампаниие саг болзор соонь дүүргэхэ тушаа уялгануудые абажа, парти ба правительствын үмэнэ харюусалгатай ба хүндэтэй үүргэнүүдые үгэһэн байгаа. Теэд, энэ уялгануудаа үшөө дүүргээгүй гү, али хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байхамнай саашадаа хэрзэргэ тэсэмээр гээшэб?

Үгэеэ үгөө һаа—дүүргэ, уялга абаа һаа—бэелүүлэ гэһэн советскэ арадай заншал болоһон аман үгые хүндэлжэ, бэе дээрээ даажа абаһан социалистическэ уялгануудаа бүгэдөөрөө дүүргэхын тулада үшөө эршэмтэйгээр тэмсэхэһээ ондоо шухала зорилго байхагүй болоно.

Абаһан уялгаа дүүргэдэггүй ябадал хадаа тон эшүүритэй хэрэг мүн. Тиимэһээ колхозуудай поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудта, комбайнер болон трактористнуудта өөһэдынгөө уялгануудые жэшээтэ һайнаар дүүргэхэ хэрэгтэнь нютагуудтахи партийна, советскэ болон комсомольско организацинууд халуун туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй.

«Манай советскэ арад илалтын хэрэгэй тулада хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаба. Бидэнэр хүндэ хүшэр жэлнүүдые тэсэжэ гараабди. Теэд мүнөө бидэнэр илаабди гэжэ хүн бухэн хэлэжэ шадаха байна. Энээнһээ хойшо Баруун тээ немецкэ добтолгын ба Зүүн тээ японско добтолгын аюулһаа манай Эсэгэ орониие аршалагдаһан дээрэ тоолохо шадаха байнабди. Бухы дэлхэйн арад зоной үни хүлеэһэн эб найрамдал ерэбэ» (И. В. СТАЛИН).

Нүхэд эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд!

Агууехэ вождиингоо алдарта магтаалые таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ ба хүндэлэлэй доскада бэшэгдэжэ харюусая!

СССР-эй Совнаркомдо

Сталинградые һэргээн бодхоохо тушаа Главна Управлени

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол Сталинград городые һэргээн бодхоохо тушаа «Главсталинградстрой» гэжэ нэрэтэй Главна Управлени бии болгохо гэжэ тогтооло. Тэрэ Управлениин дэргэдэ хэдэн олон трестнүүд байгуулагдаха юм: гэр байрын, культурно-бытовой ба хуули захиргаанай барилгын, санитарно-техническэ хүдэлмэринүүдые эрхилхэ гэхэ мэтэ байна. Энэ барилгын хүдэлмэриин хэмжээнь 1945—1947 онуудта 238 миллион түхэриг байхаар баталагдаа. Шэнэ Управлени болбол Сталинградта байратай ба сэхэ РСФСР-эй Арадай Комиссарнарай Соведтэ мэдэлтэй байха болоно.

Герой городые түргэнөөр һэргээн бодхоохын тулада Сталинградта кирписэ, керамическэ ба гипсовэ хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргаха барилгын предприятинуудай өөрынь ажаүйлэдбэриин бааза байгуулагдахань. 19 леспромхозууд һэргээн бодхоолгын хүдэлмэридэ барилгын модо үгэжэ байха юм.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг бии болгогдохонь, тэрэ хадаа Сталинградые һэргээн бодхоохо тушаа хүдэлмэри хэжэ байһан түрүү барилгын трестнүүдтэ һара бүри үгтэжэ байха юм. Тиихэдээ гурбан шан тогтоогдобо. Дамжуулгын туг абаха эрхэ олонгшодто 100 мянган түхэриг шан үгтэхэ байна. 1-дэхи шан 50 мянга түхэриг ба 2-дохинь 25 мянган түхэриг байхаар тогтоогдобо. (ТАСС).

Бухы хүсэеэ—хуряалгада!

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР ТАРЯАХУРЯАЛГА БА НАМАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной сентябриин 5.

Аймагууд	Оронһоо культурануудые хадаха түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Намарай тарилгын түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Тарбагатайн	45,5	34,8
Иволгын	45,3	60,0
Кяхтын	43,5	—
Байкало-Кударын	40,6	25,3
Сэлэнгын	39,5	28,5
Кабанскын	38.6	46,0
Түнхэнэй	35,8	7,1
Мухаршэбэрэй	35.8	6,8
Прибайкальска	35,7	17,5
Кударын	34.6	10,0
Курумканай	34.4	—
Бичурын	34.3	3,8
Хойто-Байгалай	33,2	47,0
Ториин	33,1	—
Заиграйн	30.8	16,8
Зэдын	27,7	21,0
Хэжэнгын	25.3	4,2
Баргажанай	25.0	38,3
Закаменай	20.3	—
Хориин	11.4	5.3
Яруунын	9,0	1.3
Хамта:	33,5	17,4

Комбайнер Ангаевай үндэр бүтээсэ

Агууехэ вождь Сталинай хандалгада харюу болгон, Түнхэнэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнер Ангаев гэгшэ үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулжа байна. Һаянай нүхэр Ангаев үдэр соо 17—18 га хүртэр һайн шанартайгаар хуряадаг болоо.

Тэрэшэлэн тус колхозой таряахуряалгада ябажа байһан машинистнууд, гар хажууршад, таряа боогшод ба бусад эдэ үдэрнүүдтэ хурдан темпэтэйгээр ажаллажа байха юм.

Һаяхан Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозойхид бэлэдхэлэй пунктда шэнэ ургасаһаа 280 центнер таряа тушааба.

Ш. БАЙМИНОВ.

Илалтын хүндэлэлдэ

Гүрэндөө шэлэмэл таряа элбэгээр оруулжа байһан колхозууд Сэлэнгэдэ олошоржол байна. Август соо таряа тушааха түсэбүүдээ һурагүй үлүүлэн дүүргэһэн Загастайн сомоной Молотовой, Тельманэй нэрэмжэтэ, „Социализм", „XVIII партсъезд" колхозууд агууехэ илалтада ба вождь Сталинай хандалгада харюу болгон һаянай хуряалгаа бүри эршэдхэбэ.

Сентябриин 3-ай үдэр Илалтын хүндэлэлдэ зорюулһан улаан ашаануудые эндэхи колхозууд олоор эмхидхээ. Энэ үдэр Жаргалантын сомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз—375 пүүд, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз—110 пүүд, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз—306 пүүд таряа ашажа, бэлэдхэлэй пунктнуудта тушааһан байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхознигуудай ажалай бүтээсэ хэдэн дабхараар дээшэлээ. Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой гар хажууршад Дондок Цыренов, Долгоржап Цыренова, таряа боогшод Бальжинима Цыбденова, Пурбодоржи Банзарова, Бутит Бамбарова ба бусад даалгабаринуудаа үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Уласхоорондын эдиршүүдэй үдэртэ зорюулагдаһан воскресниктэ аймагай комсомолецууд ба залуушуул угаа ехэ эдибхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Энээндэ 1.013 комсомолец ба залуушуул хабаадалсаа.

Колхознигуудай ажалай бүтээсэ дээшэлбэ

БАЙКАЛО-КУДАРА. (Телефоноор абтаба). Хандалиин сомоной Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд агууехэ Илалтада зорюулагдаһан митинг дээрээ таряахуряалгаа сентябриин 10-да дүүргэжэ, октябриин 20-до гүрэнтэйгөө бүримүһэн тоосохо уялгануудые абаһан байна. Үгэ хэлэһэн нүхэд Корытов (колхозой түрүүлэгшэ), Щадрин, Мыллик (Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда хабаадалсагшад) ба бусад арадуудай вождь ба багша Сталинай хандалгада харюу болгон колхозно поли дээрэхи социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхан, Эхэ орон болон Улаан Армидаа элбэг ехэ эдеэ хоол үгэхэ хэрэгтэ хамаг хүсэеэ гаргая гэжэ бухы колхознигуудаа уряалба.

Тэрэ уряалынь халуунаар угтажа абаһан эндэхи колхознигууд полевой хүдэлмэриин эршые улам шангадхажа байна. Тэрэнэй ашаар тус колхоз аймаг соогоо түрүүлэнхэй. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр таряа хадаха түсэбынь 50 процент дүүргэгдэһэн, 900 пүүд таряан гүрэндэ тушаагдаһан байна.

Илалтын һайндэр— сентябриин 3-да эндэхи бухы колхознигууд поли дээрэ хүдэлмэрилөөд үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйлабад. Жаткын машинист Кобылкин гэгшэ 3 гектарай орондо энэ үдэр 5 га хадаа. Мүн таряа боогшо Лукерья Буянова сентябриин 3-да 40 бухалай орондо 65 бухал бообо.

Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Илалтын хүндэлэлдэ зорюулан 180 пүүд таряатай улаан ашаа эмхидхэжэ, бэлэдхэлэй пунктда ябуулһан байна.

Б. ЮМСУНОВ.

Түрүүшүүл хуряалгын хүдэлмэринүүдые забһартуулнагүй

КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Аймагай түрүү колхозууд Япониие дараһан Илалтын үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулан таряахуряалга ба гүрэндэ тушаалгануудаа саг соонь дүүргэхын түлөө хормойгоо шуужа оролсонхой.

Таряахуряалгада эмхитэйгээр ороһон «Путь Социализма» колхоз хадалга, боолго, һурилалгын дунда забһар гаргангүй эдэ хүдэлмэринүүдые жэгдэ һайнаар ябуулжа байна. Энэ хүсэд бэшэ мэдээгээр 400 гектар халагдажа, 390 га хуряагдаба. Артелиин правлени ба партийна организаци болбол таряахуряалгада ябадаг колхознигуудай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа үдэр бүри анхарна. Тэрэнэй ашаар, эндэхид үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйладаг болоо. Жаткын 8 машинистнууд хуряалгада гараһанһаа хойшо бишиихашье һаатажа зогсоогүй байна. Эдэ машинистнуудай хүдэлмэриин шанар саг үргэлжэ һайн байдаг.

Тэрэшэлэн Брянска сельсоведэй «Майн 1» колхоз таряахуряалгын бухы хүдэлмэринүүдэй хоорондо забһар гаргангүй хадалга, боолго, һурилалгые амжалтатайгаар ябуулжа байнхай. Халагдаһан бухы таряанинь һурилэгдөөд, тэрэ дороо сохигдодог. Таряахуряалгын бухы машинанууд поли дээрэ гаргагдаад, хүсэд хэрэглэгдэжэ байна. Мүн гараар сабшадаг, таряа боодог колхознигууд ургаса хуряалгые амжалтатай дүүргэхын түлөө эсэшэ-сусашагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байха юм.

Тимлюйскэ сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хадалгые баһал барагтемпээр үнгэргэжэ байнхай.

Зүгөөр, зарим колхозууд хуряалгын хүдэлмэринүүдые хожомдуулхын хажуугаар хадалга, һурилалгэ, сохилгын дунда забһар гаргажа, гүрэнтэйгөө тоосохо нангин уялгаяа хойшолуулжа байха юм. Тиимэ колхозууд аяар мүнөө хүртэр гүрэндөө энэ гэхэ таряа оруулаагүй ба сохилгые хүсэд эхилээдүй шахуу байһаар.

Аймагай колхозуудай эгээл түрүүшын зорилго хадаа хадалга, һурилалга, сохилгын дунда забһар гаргангүй эдэ бухы хүдэлмэринүүдые тон адляар эмхидхэжэ, амжалтатайгаар ябуулха хэрэг болоно.

Румыниин Премьер-Министр г-н П. Гроза гэгшын Москвада ерээд байһан тушаа

Сентябриин 6-ай үглөөгүүр Румыниин Премьер-Министр г-н П. Гроза болон министрнууд г. г. Г. Георгиу Деж, Ш. Войтек, СССР-тэ һуугаа Румыниин Элшэн-Сайд г-н И. Пордан, г. г. М. Гельмеджану, Солаколу, Б. Шкнопу гэгшэд Сталинай нэрэмжэтэ заводто ябажа үзэһэн байна.

Автозаводой директор И. А. Лихачёв гэгшэ үйлэдбэриин гол цехүүдтэй айлшадые танилсуулһан байгаа.

Премьер-Министр г-н П. Гроза гэгшэтэй Румынида һуугаа СССР-эй Элшэн-Сайд С. И. Кавтарадзе болон СССР-эй НКИД-эй Балканска Оронуудай Таһагые Даагша А. А. Лаврищев гэгшэд хамта ябалсаһан байгаа.

Илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаанууд эмхидхэгдэнэ

КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Агууехэ илалтые туйлаһан дашарамда аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд имагта шэнэ-шэнэ илалтануудые туйлахаар зоригжонхой. Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай хандалгын харюуда колхозно поли дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй долгин үргэдэжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг стахановецуудай тоо үдэр тудам олошоржо байна.

Аймагай комсомолецууд ба союзна бэшэ залуушуул таряа хуряалгые ба сохилгые үндэр темпэтэйгээр үнгэргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр ажалланад. Илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаануудые эмхидхэхэ ябадал һүүлэй үдэрнүүдтэ нилээдгүй олошорбо. ВЛКСМ-эй Кабанскын айкомой секретарьнууд нүхэд Карпов ба Сорокина гэгшэд комсомолецуудайнгаа дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилжэ, тэдэнэрые ажалай шэнэ амжалтануудта хүтэлбэрилнэ.

Һүүлэй мэдээгээр, аймагай комсомольско организацинуудай үүсхэлээр 549 центнер эрхим һайн шанартай шэнэ ургасын таряан бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаба. Степно-Дворецкэ сельсоведэй «Красный партизан» колхозой дэргэдэхи комсомолецууд имагта өөһэдынгөө хүсөөр 38 центнер таряа талха Тимлюй гэжэ станциин «Заготзерногой» пунктда тушааба.

Тус сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд нүхэд Поплевина, Опозьева болон бусад таряа зөөгшэдөөр хүдэлмэрилхэ зуураа ажалай үндэр бүтээсэнүүдые харуулаа. Энэ колхозой союзна бэшэ залуушуул таряахуряалгын, сохилгын ба тушаалгын хүдэлмэринүүдые парти ба правительствын тогтооһон болзор соо дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Энэ ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Сорокина гэгшэ колхозно залуушуулай дунда партийно-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, иимэ амжалтанууд тэдэнэр тэндэхи эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые зоригжуулһан байха юм.

Тэрэшэлэн Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд ба союзна бэшэ залуушуул партийна эхин организациин халуун туһаламжатайгаар Илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаануудые эмхитэй гуримтайгаар хэжэ, Эхэ оронлоо эрхим һайн шанартай таряа талха тушаажа байнад.

Илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаануудые эмхидхэхэ гэһэн патриотическа хүдэлөөн аймагай колхозуудаар үдэр ерэхэ тудам угаа үргэнөөр дэлгэржэ, бүгэдэнийтын хүдэлөөн болонхой.

Советскэ Союзай һонин

Тбилисиин электровозно депогой эрхим машинистнууд Александр Таботадзе (зүүн талада байгаашань) ба Георгий Ломидзе гэгшэд «Кавказай оборонын түлөө» медаляар шагнагданхай.

П. Луценкын фото (ТАСС-эй фотохронико).

Амгалан сагай түрүүшын үдэр Приморьедэ иимэ байна

Артемын шахтернуудай ажалай амжалтанууд

ВЛАДИВОСТОК, сентябриин 6. (ТАСС). Приморска шулуу нүүрһэшэд амгалан тайбан сагай түрүүшын үдэрые ажалай шэнэ габьяануудые туйлан тэмдэглэжэ байна. Сентябриин 4-дэ Артемын бухы шахтанууд түлишэ бэлдэхэ нэгэ хоногой графигые үлүүлэн дүүргэбэ. Арад зондо нүхэр Сталинай хэлэһэн хандалгада харюу болгон артемовецууд түсэбһөө гадуур бэлдэһэн шулуу нүүрһэтэй хэдэн эшелонуудые ябуулба. Шахтанууд, участогууд, халаанууд, бригаданууд хоёр дабхар ехэ шэнэ уялгануудые абаад ажаллажа байна.

Тэрэ мүрысөөндэ гүрэнэй тэдхэбэри абадаг болоһон үтэлһэн шахтернуудшье ороно. Японско интервенциин жэлнүүдтэ ябаһан эгээл эдибхитэй сучанска партизануудай нэгэн болохо—70 наһатай Никифор Белянкин гэгшэ забой худар түрүүлэн оробо. Тэрэ үдэшэлэн халаанайгаа нормо 907 процент дүүргэһэн урданай шахтерой рекордно бүтээсэ тухай бухы горнягууд дуулаа.

Мүн хуушанай кадровик десятник Янковец гэгшэшье забойдо ерэбэ. Нормын ёһоор 12 тонно бэлдэхэ ёһотой аад, 68 тонно малтажа абаа, тиихэдэ өөрынь халаанайхид гурбан халаанай даалгабари дүүргэһэн байна.

Бухы мэргэжэлтэй горнягууд һайнаар хүдэлмэрилбэ. Крепильщигууд Пичигин ба Богданов гэгшэд дүрбэнэй орондо 29 рама тодхоһон байна. Шахтна түхеэрэлгын частьнуудые бэлдэжэ орохо зуураа токарь Анохин гэгшэ арбаһаа доошо бэшэ нормо абахаб гэжэ үгэеэ үгэбэ. Халаанай дүүрэхэ багта, тэрэ даалгабаряа 1.800 процент дүүргэбэ гэжэ мэдэгдээ.

Сибирскэ машинно-бүтээлгын заводой шэнэ цехүүд баригдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрхим монтажник-бригадир Павел Мартыненко гэгшэ металлоконструкцинуудые бодхоон табижа байна гээшэ.

С. Малобицкиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ЖУРНАЛНУУД

РСФСР-эй СНК-гэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй үмэнэһөө һара бүри гаргадаг «Политпросветработа» гэжэ журнал «Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри» гэжэ нэрэтэй болон гарахань. Тэрэнэй хэмжээ болон тираж ехэ болохо.

Мүн «Библиотекарь» гэжэ журнал һэльбэжэ гаргагдахань.

Шивелуч гэжэ вулкан тэһэрбэ

УСТЬ-КАМЧАТСК, сентябриин 7. (ТАСС). Мэнэ һаяхан Камчаткын эгээн хойто захын вулкан болохо Шивелуч гээшэ айхабтар хүсэтэйгөөр тэһэрээд соробхилжо эхилээ. Тэһэрэлгэнь 10 минута соо үргэлжэлбэ. Тиихэдэнь 3.000 метр хүртэр өөдөө вулканическа газ хаяжа огторгойдо хара мана татахадань, 2 километрын газарта бархайн харагдажа байба. Нэгэ час болоод байхада газууд таража сэлмээ, үдэшэлэн энэ вулканай орой дээрэ шатажа байһан газуудай айхабтар ехэ гал дүлэнэй соробхилжо байхань аяар 100 гаран километрын газарта харагдажа байба.

СССР-эй Академи наукын вулканологическа станциин научна сотрудник Б. И. Пийц гэгшэ иигэжэ ярихон зуура тэһэрхэ гээшэ Шивелуч гэжэ вулканда үзэгдөөгүй һонирхолтой байна гэжэ мэдээсэһэн байгаа.

КАМЧАТКАҺАА КОМСОМОЛЬСК ХҮРТЭР УҺАН ЗАМААР ТҮРҮҮШЫНХЕЭ ЕРЭБЭ

КОМСОМОЛЬСК-НА-АМУРЕ, сентябриин 6. (ТАСС). Далайн буксирскэ судно Камчаткаһаа эндэ ерэбэ. Энэ хадаа Камчаткаһаа Комсомольск хүртэр Охотско далайн хүсэтэ долгин соогуур түрүүшынхеэ ерэһэн судно мүн.

Камчатска морягууд эрхим сортын 200 тонно загаһа Амурска металлургнуудта асаржа үгэбэ.

Критика ба библиографи

ЗҮРХЭНҺӨӨ ТҮРЭҺЭН ДУУНУУД

Ургаса модоор баян үргэн ехэ талын дундуур угалза гарган урдаһан Хэжэнгэ нютагые зураглаһан гэбхэрхэн номуудые һургуулиин хүүгэд барижа ябана. Энэ хадаа уранзохёолшо **Хоца Намсараевай** «Зүрхэнэй ошон» гэжэ һаяхан хэблэгдэһэн ном гээшэ.

Энэ ном хадаа поэдэй «Хэжэнгэ» гэжэ өөрынь түрэһэн нютаг тухай шүлэгөөр нээгдэнэ. Хэжэнгэ нютагай нарата сэсэгээр толорһон баян гэнюун шарайе уран һайханаар харуулхын хажуугаар, дайнай һүртэ гал соо Хэжэнгэ нютагайнгаа эрхим хүбүүдэй хэһэн илалта хэрэгүүдээр омгорхон баясана.

Эжы абын юрөөлөөр
Эрхэ залуу баатарнууд
Эсэгэ ороноо хамгаалан
Эрын габьяа байгуулнал
Хохимой яһан дүрсэтэй
Хорото дайсадай хорые
Буугай галаар шатаанал
Буладай хурсаар хирганал;—гэжэ поэт хэлэнэ.

«Илалтын хойноһоо илалта» гэжэ шүлэг соо ородой газар ороной агууехэ патриот, түрэл үбгэ эсэгэнэрэйнгээ нангин байдалай түлөө тэмсэгшэ Александр Невскиин гэрэлтэ образ, харагдана. Ородууд рэлтэ образ харагдана. Ородуудай олон зуун жэлэй үльгэр домогые шэмэглэн алдаршаһан, советскэ арадуудай эбтэ халуун зүрхэнүүдтэ мүнхэжэһэн энэ алдарта хүнэй образ харуулха гээшэ ехэхэн харюусалгатай хэрэг байна. Гэбэшье манай эрхим уран зохёолшо энэ арюун зорилгоёо дүүргэжэ шадаа.

Хүдөр номо хүлэрөөһэн,
Хүндэ һэлмэ халаааһан
Хүн түрэлтэнэй арсалан бэлэйл!—
гэжэ Александр Невскиин тухай энэ шүлэг соо хэлэгдэнэ.

Мүн манай бурят-монгол арадай алдарта баатар Цырендаши Доржиевта зорюулһан шүлэг бии. Энэ шүлэг ородой үнэн хүбүүн Александр Невскиин тухай шүлэгэй ойро илангаяа гүнзэгы ехэ удхашанартай ба үлүү ойлгосотой дулаан дуулдана. Цырендаши Доржиев, ородой агууехэ хүбүүн Александр Невский шэнги, түрэһэн газар оронойнгоо түлөө, түрэл арадайнгаа эрхэ сүлөөгэй түлөө шуһаша дайсадай урдаһаа сухаришагүй шууд зоригоор тэмсээ.

Түрэһэн гараһан,
Түгэнын һайхан дайдануудаа
Түмэн жэлдэ
Шинии нэрээр мандаг лэ.
Булад мэргэн
Бүүгайш һомон залиргаагүй;
Шинии үһөө залгуулнал;—гэжэ поэт түрэл арадайнгаа алдарта баатар хүбүүндэ хандана.

Мүн «Зүрхэнэй хоёр сэсэг», «Инаг зүрхэн», «Инагай гуниг», «Дуран», «Баярай долгин» гэхэ мэтэ нарата Эсэгэ оронойнгоо эдир соггой залуушуулай инаг дурлал тухай бэшэгдэһэн шүлэгүүд бии. Манай хуушанай зохёолшо үбгэн Хоца Намсараев иимэ «залуушуулай темэдэ» бэшэһэн шүлэгүүдээ, хэншье залуу поэдһээ дутахагүй һайнаар бэшэхэһээ гадна, һанагдаагүй уран нарин, хурса тодо үгэнүүдээр, арадай үльгэр домогой үрмэ тоһон болохо үгэнүүдээр шэмэглэгдэһэн хадань баясама байна.

Суттаа шамтай жаргаан һууха юрөөлтэйб;
Суута тансахан минии нүхэр, мэндэ амар!
Аяар холоһоо амарые хүргэн дуулахадам
Алтан дэлхэй зүрхээ шэшэрэн уярнал,—гэжэ хэлэгдэнэ. Эдэ инаг дурлалай үнэнтэ халуун үгэнүүд манай республикын залуушуул бүхэндэ, дайнда ябаа ажалша малша залуу бурят бүхэндэ тон ойлгомжотой ойро, тэдэнэй өөрынь хэлэхээ хүсэдэг ба хэлэдэг үгэнүүд гэхэдэ алдуу болохогүй.

Бурят-Монгол Гүрэнэй Хэблэл болбол эрхим уранзохёолшо Хоца Намсараевай энэ сборнигые үзэмжэтэй һайнаар шэмэглэжэ, урдань гарадаг зарим номуудһаа жэшээгүй һайнаар гаргаа.

Түрэл республикынгаа урган хүгжэжэ байгаа уран литературада хайша хэрэг бэшэ, харин ханамжатайгаар хандадаг, өөһэдынгөө уранзохёолшодой хэрэг ажалаар һонирходог манай республикын ажалшад энэ номые баясхалантайгаар уншаха байна.

Чимит **ЦЫДЕНДАМБАЕВ.**

*) Хоца Намсараев. Зүрхэнэй ошон. Шүлэгүүд. Бурмонгиз. 1945.

БМАССР-эй уранзохёолшодой союзда

Сентябриин 7-до, ДНИЛ-эй зал соо Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда хабаадалсаһанаа һаяхан бусажа ерэһэн, манай Бурят-Монголой үнинэй бэшэдэг поэт Данри Хилтухинэй творческо вечер болобо. Нүхэр Хилтухин дайнай үе соо боевой даабаринуудые эрхим һайнаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Улаан Одоной орденоор ба «Ленинградые хамгаалгын түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаһан байна.

Эндэ уранзохёолшод, артистнар, студентнэр, Улаан Армиин боецүүд ба офицернүүд сугларжа, фронтын хатуу шэрүүн байдалай эпизодуудые ехэхэн һонирхолтойгоор шагнабад.

Фронтын байдалай тухайда хөөрэжэ дүүргээд, нүхэр Хилтухин дайсанай галай забһарта, дайнай блиндаж соо бэшэгдэһэн шүлэгүүдээ уншажа үгэбэ. Эдэ шүлэгүүдынь поэдэй дайнай урда бэшэдэг шүлэгүүдһээ үлүү хурса удхатай, зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэсэтэй байба.

Поэдэй нилээдгүй ургаһые тэмдэглэжэ саашадаа амгалан сүлөө байдалда улам эршэмтэйгээр уран шүлэгэйнгээ ажалые үргэлжэлхые хүсөөд тэндэ сугларагшад тарабад. Һаяхан бэшэгдэһэн эдэ шүлэгүүдынь шүлэгүүдэй тусгаар сборник боложо хэблэгдэхэ байна.

ЭМНЭЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИИЕ УЛАМ ҺАЙЖАРУУЛАЯ!

Арад зоной дунда уушханай ханяадые дэлгэрүүлхэгүйн түлөө шэн зоригтойгоор ажаллаһан медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд манай орон соо яһала олон бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар ***Ажалай Улаан Тугай*** *орденоор шагнагдаһан Улан-Удэ городой тубдиспансерай врач Федор Николаевич Дульбеев.*

Дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ арадай элүүрые хамгаалха хүдэлмэриие һайжаруулха талаар парти ба правительствын даалгабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэн ехэхэн бүлэг медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ***„Хүндэлэлэй тэмдэг“*** *орденоор шагнагдаһан БМАССР-эй Элүүрые Хамгаалха Арадай Комиссарай орлогшо Лев Михайлович* ***Резницкий.***

Харюусалгатай зорилгонууд

Советскэ медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуүехэ дайнай жэлнүүдтэ ажал хэрэгтээ жэшээтэ һайнаар хандаба. Советскэ эмшэд хаанашье ябаа хадаа инаг һайхан Эхэ оронойнгоо нэрэ түрэ ба бэеэ даанхай байдалай түлөө үнэн зүрхэнһөө ороолдожо тэмсэдэг байна.

Немецко-фашистска эзэмдэгшэдтэ ба японско шунахай империалистнуудта эсэргүүсэжэ хэһэн тэмсэлдэ шархатаһан хүнүүдые тон һайнаар эмшэлжэ, алдарта сэрэгшэдэй ами наһа абарһанайнгаа түлөө хэдэн олон медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд правительственнэ дээдэ шагналда хүртэһэн байха юм.

Шалгарагшадынь Советскэ Союзай Геройн вэрээргэдэ хүртэһэн байгаа.

Тэдэнэй дунда манай эндэхишье эмшэд бии. Бурят-монгол арадай алдарта басаган нүхэр Андреева болбол байлдаанай газар дээрэ айхые мэдэнгүйгөөр, шархатаһан боецүүд болон командирнуудай ами наһые аршалжа абаһан байха юм. Иимэ габьяатай аад, элитэ болоогүй байһан манай эндэхи эмшэд үшөө олон бии.

Мүн тылдэ хүдэлмэрилдэг эмшэд арад зоной дунда медицинскэ хүдэлмэриие улам саашань һайжаруулжа байна.

Һаяхан СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол манай эндэхи медицинскэ бүлэг хүдэлмэрилэгшэдые шагнаһан байгаа. Тэрэ тоодо хэдэн арбаад жэлдэ жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилһэн врач Ф. Н. Дульбеев, үхибүүдэй врач А. М. Дудин болон бусад патриодуудай нэрэнүүдые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө амгалан сагай болоод байхада манай республикын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд болбол дайн сэрэгэй дүй дуршалые дүүрэн хэрэглэжэ, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха бэзэ гэжэ сохом найдая.

Правительственнэ дээдэ шагналай харюуда манай республикын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд болбол ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ методуудые хэрэглэжэ, арад ниитын дунда элүүрые хамгаалха хэрэгые улам саашань һайжаруулжа угтахань лабтай.

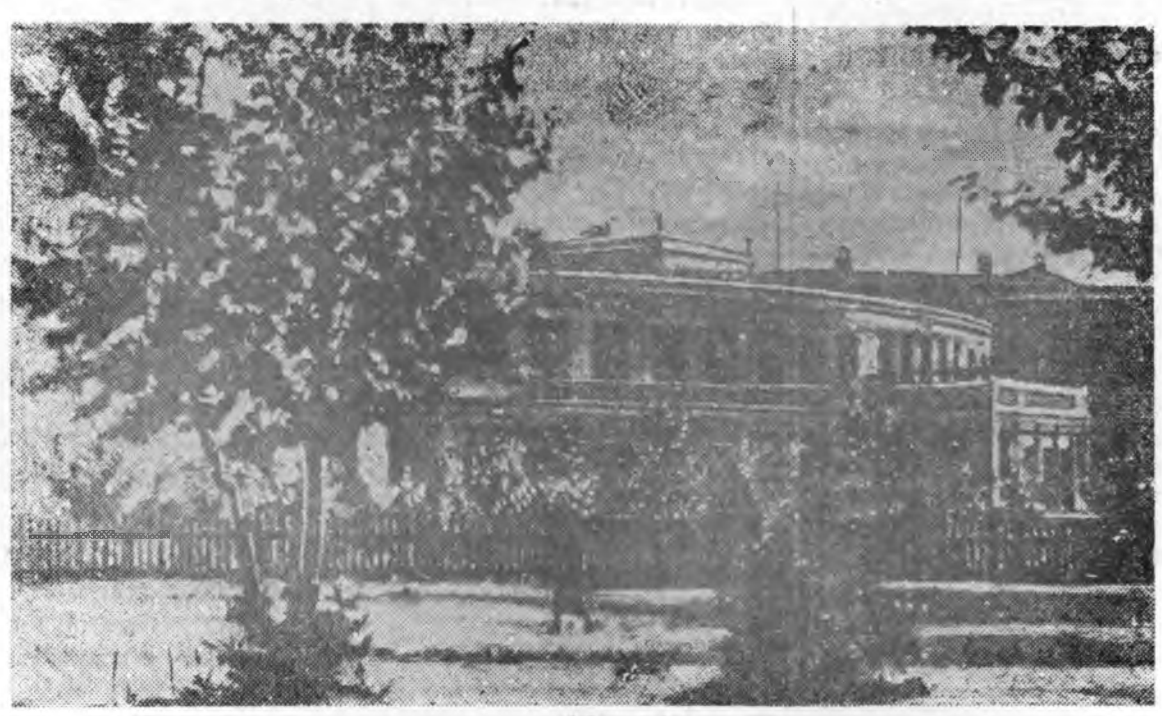
Улаан Армиин боецууд болон офицернүүдые эмшэлгын талаар правительствын даалгабарие жэшээтэ һайнаар дүүргэһэн ехэхэн бүлэг врачууд СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ***Улаан Одоной*** *орденоор шагнагдаһан БМАССР-эй Наркомздравай эвакогоспитальнуудай таһагай начальник, Наркомые орлогшо Владимир Христофорович* ***Берзин.***

Манай залуу үеынхидые энхэ элүүрээр ургуулха тушаа эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллажа, арад ниитын дунда алдар суутай болоһон врачууд олон бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй указаар ***„Хүндэлэлэй тэмдэг“*** *орденоор шагнагдаһан Улан-Удэ городой үхибүүдэй больницын главна врач Анатолий Михайлович* ***Дудин.***

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын ПВРЗ-гэй поликлиникын байшан. **А. Поповой** фото.

Фельетоной орондо

Клуб ба огородой эдеэн тухай

(Нэгэ колхозой нэтэрүү түрүүлэгшын үгэ)

Зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр овошь хадаха дулаан подвал сэт болзортоо бэлдээгүй дээрэһээ, капуста, картофель ба гамхи гэхэ мэтэнүүдээ колхозойгоо клубта ба уншалгын байшанда хадагалдаг байна. (Газетэһээ).

—Хамтын колхозой клуб соо
Капуста, тамхи обоолложо,
Бузар юумэ хэбэш гээд
Бултадаа намайе шүүмжэлнэт.
Эндэ һуугааша таа нүхэдэй
Эгээ хахадтнай эндэһээ
Ташуун тамхи бааюулаад
Гархаяа байһан бэшэ аалта?
Тамхиншье хадаа бултанаймнай
Тарижа хаража ургуулһан —
Хамтымнай зөөри байһыень
Хаража байһан бэшэ аалта?
Амбар подвалайгаа задагайе
Адлидаа хаража байһан аад,
Ара үбэртөө намайе
Абажа яба гэнэ гүт? —
(Эндэ һуугаа зарьмадай
Энеэлдэхые дуулахадаа,
Урматай бололо, түрүүлэгшэ
Урагшаа дабшан үргэлжэлнэ),
Огород тамхин ургаал һаа
Ошохо харгынь олдохо даа.
Дэлхэйн баян үржэлэй
Дэлгэрһэндэ уйдахабдиш?!
Һасаранай хуушан байшанда
Һарабшатай сарай бии ха юм,
Тэргэ шаргынь сүлөөлөөд
Тэндэ суглархада ядаг юм.
Дууһахаяа байгааша подвалда
Дулаан печинэй табигдахада,
Клуб танда хооһорхол, —
Хухижэ наадажа жаргана аабзат.
Шашаг үгэ гаргажа
Сагаа баража байнгүйгөөр,
Хүйтэндэ бээрэһэн тамхияа
Клубтаа түргэн оруулагты.
Капустатай шулэндэ садаад,
Хатуу тамхи бааюулаад һаа
Хүлөө талаар би юрдөө
Клубшье үтыгөөр танцевалхаб...

Ц. ДАМБАЕВ.

Слюда (шэл шулуу) бэдэрэлгэ

Энэ зунһаа хойшо шэл шулуун (слюда) бэдэрхэ хүдэлмэри ябажа байна. Энэ шухала ажалые нютагай арад зоной туһаламжатайгаар инженер-геолог Литвинцевагай хүтэлбэрилһэн геолого-бэдэрэлгын парти эрхилнэ.

25.000 түхэригэй шүүбэри

Тарбагатайн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой таряан ажалай бригадын бригадир Прокопий Феоктистович Иванов мүнгэн зөөриин дүрбэдэхи лотерейн билетээр 25.000 түхэриг шүүбэ.

Үбһэнэй шэнэ сортнууд

Улан-Удын ботаническа сад 250 гаран зүйлэй люцерн гэжэ үбһэ тарижа 8 жэл соо туршаад байхадаа, гибридно-шара люцерн ба гибридно-хара люцерн—эдэ хоёр сортнуудынь манай эндэхи сагай уларилда эгээл тааруу зохистой гэжэ тодоруулба.

Шэнэ фильмнүүд

Һаяар Бурят-Монголой кинотеатрнуудта «Үһан далайн батальон», «Үдэр ба һүни» гэжэ советскэ шэнэ фильмнүүд болон «Чарли абгай» гэжэ американскэ фильм табигдажа эхилхэнь.

Эхир хүбүүдые түрэбэ

Тарбагатай тосхондо һуудаг гэрэй эзэн эхэнэр Акулина Ивановна Зайцева хоёр хүбүү түрэбэ. Акулина Ивановнагай өөрынь бэе ямаршьегүй хүнгэн ба тэрээнэй эхир хүбүүдынь мэндэ һайн.

Орденто эхэнүүд

Манай республика дотор орден ба медальнуудые абаһан олон хүүгэдтэй эхэнүүдэй тоо 1784 болоод байна.

ХИЛЫН СААНА

Венгридэ ниитэ гүрэнэй национальна комитет байгуулагдаба

БУДАПЕШТ, сентябриин 7. (ТАСС). Шэнээр байгуулагдаһан ниитэ гүрэнэй национальна комитедэй түрүүшын заседани болобо. Тэрэ комитедэй түрүүлэгшээр Тильди Золтан гэгшэ, түрүүлэгшын орлогшонороор Ракоши Матиас, Сакашич Арпад, Кашша Иштван, Ковач, Имре гэгшэд һунгагдаа. Главна секретаряар Райк Ласло, секретаряар Халас Альфред, хуули захиргаанай секретаряар Рошта Ласло, техническэ секретаряар Сентивани Шандор гэгшэд һунгагдаба.

Шэнээр һунгагдаһан түрүүлэгшэ Тильди Золтан гэгшэ богонихон үгэ хэлэжэ, энэ комитедэй зорилгонь хадаа оронойнгоо бүхы национальна комитедүүдэй хүдэлмэриие зүбөөр тааралдуулха ябадал болоно гэжэ хэлээ. Тэрээнһээ гадна, тус комитет болбол оронойнгоо политическэ ажабайдалые шэглүүлхэ орган болохо юм. Энэ комитет правительствын хүдэлмэриие али бүхы хүсөөрөө дэмжэхэ болоно гэбэ.

Энэдхэгэй Бенгальска можодо үлэсхэлэн болохын аюул үзэгдэнэ

ЛОНДОН, сентябриин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын Калькуттска корреспондентын мэдээсэлэй ёһоор, Энэдхэгэй центральна законодательна суглаанда национальностьнуудай партиие ударидагша д-р Банерджи гэгшэ Энэдхэгэй хэрэгүүд тушаа министр Нетик-Лоуренс гэдэгтэ үсэгэлдэр телеграмма эльгээжэ, тэрээн соогоо Бенгальска можодо үлэсхэлэн болохо ябадалые болюулха тушаа хэмжээ дары абахыень эринэ. Банерджи гэгшын бэшэхэнь халаа, эртын ургаса ган зуд ба уһанай үерһөө нилээд ехээр гэмтэбэ, уһанай аюул мүнөөшье үргэлжэлһөөр. Үндэһэн ургасаа абахамнай гэжэ найдахань бэрхэтэй, талхэ таряагаа муугаар хадагалжа байһан дээрэһээ, тэрэнэй нөөсэнь нилээд ехээр хоробо. «Үлэн хооһон, ба хубсаһа хунаргүй тулюур хүнүүд Калькутт тээшэ һубажал байна, тиигэжэ байхадаа 1943 онойхидол адли шэнжэ тэмдэг үзэгдэнэ. Үлэсхэлэнине гаргахагүйн тулада дары хэмжээ абаха шухала»—гэжэ Банерджи бэшэнэ.

Тэрэ 1943 ондо тэндэ 1.500 хүн үлэсхэлэнһөө болоо үхэһэн юм ха.

Грецидэ олон зоной забастовканууд боложо байна

АФИНЫ, сентябриин 7. (ТАСС). Үсэгэлдэр хүдэлмэришэдэй эрилтэнүүдые хангахаһаа заводой эзэдэй арсаһанай һүүлээр Афинын утаһаноо эзэргшэд ниитын забастовко хээбди гэжэ соносхоһон байгаа. Английска сэрэгэй эмхи зургаануудай ба организацинуудай 12.000 хүдэлмэришэд, технигүүд болон албахаагшад 48 часай забастовко хэхэ гэжэ шиидхэһэн байгаа. Хүдэлмэришэд хадаа салингаа 75 процент нэмүүлхэ, эдеэ хоолоо һайжаруулха, страхованитай болохо ба профсоюзуудта сүлөөтэйгөөр хабаадалсаха эрхэтэй болохо һэмди гэжэ эринэ. Баһа, барилгын хүдэлмэришэд 24 часай забастовко соносхоод байна.

Пирейдэ тоһо болбосоруулха ба мыло шанаха заводуудай хүдэлмэришэдэй забастовко үргэлжэлһөөр. Сентябриин 5-да мүн тэндэ химическэ заводой хүдэлмэришэд забастовко хэһэн байха юм. Хэрбээ хүдэлмэришэдэй ажабайдал мэнэ һаяар һайжараагүй юм хадань, забастовко хэхэбди гэжэ бусад олон предприятинуудай профсоюзна организацинууд шиидхэбэри гаргаһан байгаа. Бастовалжа байгшадай олонхинь гансахан экономическа бэшэ, мүн политическэшье эрилтэнүүдые табина, жэшээнь политическэ хэрэгээр хаагдаһан хүнүүдтэ амнисти олгохо ба зоной һунгаһан правительство бии болгохо гэнэ.

Хүдөөгэй залуушуулай дайшалхы зорилгонууд

Мүнөө жэлдэ таряахуряалга ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри хүхюун сэнгэлиг оршон байдалда үнгэргэгдэнэ. Немецкэ фашистнууд ба японско агрессорнууд болбол манай алдарта Улаан Армяар нуга дарагдажа, үгэ дуугүйгөөр капитулироваалба. Энээнтэй дашарамдуулан колхозно поли дээрэ үйлэдбэриин бүтээсэнүүдые үшөө хүгжүүлхэ гэһэн патриотическа хүдэлөөн дэлгэрнэ.

«1945 ондо ургаса хуряалгада ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ комсомольско организацинуудай хабаадалсаха тухай» ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй тогтоол соо хүдөөгэй комсомольско организацинуудта тодо һонор заабари үгтөө. Ту тогтоолые үдэр бүриингөө хүдэлмэри дээрэ гарай хүтэлбэри болгодог комсомольско эхин организацинууд таряахуряалга ба тушаалгада эдибхитэйгээр хабаадалсанад.

ВЛКСМ-эй Заитрайн айком (секретаринь нүхэр Хорошунова) таряахуряалгын хүдэлмэриин эхилхэһээ бүри түрүүн, энэ хүдэлмэридэ комсомольско организацинуудай хабаадалсаха тухай хэмжээ-ябуулганнуудые бюро дээрээ батал һан байха юм.

Зарим гээгдэнги комсомольско организацинуудта практическа туһаламжа үзүүлхын түлөө эдибхитэй комсомолецуудые томилбо. Аймагай бүхы колхозуудаар комсомольско эхин организацинуудай суглаанууд нээмэлээр үнгэргэгдэжэ, тэрээн дээрэ комсомолецууд болбол союзна бэшэ залуушуултай хамта тодорхой уялгануудые абаад, тэрээнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ байна.

Тус аймагай 11 комсомольско-залуушуулай звенонууд ургаса хуряалгада саг болзор соонь ороод, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлана. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Сулеймановагай залуушуулай звено үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Мүнөө тус аймагай колхозуудай полинууд дээрэ 10 залуушуулай комбайнова агрегадууд хүдэлмэрилнэ. Комсомолец комбайнер нүхэр Белых 8 гектар хуряаха түсэбтэй байһан аад, үдэр бүри 13—14 гектар хуряана. Нүхэр Тудуп Цырендоржиевай комбайнова агрегат муу бэшээр хүдэлмэрилнэ.

Тэрэшэлэн Байкало-Кударын, Тарбагатайн, Баргажанай ба Кабанскын аймагуудай колхозуудтахи зарим комсомольско эхин организацинууд партийна организацинуудта болон колхозуудай правлениинуудтэ хуряалгын хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэнь эдибхитэй туһаламжа үзүүлдэг болоо. Байкало-Кударын аймагай 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой залуушуулай звеногой членүүд Анна Острикова, В Куржумова болон бусад үдэр бүри 500 боолто боохо байһан аад, 650—700 боолто хүргэнэ. Иимэ жэшээнүүд бусадшье аймагуудаар бии.

Тиибэ ябашье, ВЛКСМ-эй зарим айкомууд, олонхи колхозно комсомольско организацинууд таряахуряалгада ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр оролсоогүй байһан зандаа. Хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ зарим колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг залуушуул ба комсомолецууд ажалай жаяг заршамые хатуу шангаар сахинагүй. Хүдэлмэри дээрээ эмхи гуримгүй ба үүсхэлгүйгөөр хандаха ябадалнууд яһала олон үзэгдэнэ. Жэшээнь, ВЛКСМ-эй Иволгын айкомой секретарь нүхэр Михалёв болбол таряахуряалга дээрэ эрхим жэшээ харуулжа ябаһан нэгэшье залуу тракторист, комбайнер, машинист гү, али боолтошониие нэрлэжэ шадахагүй байшоо. Гэхэ зуура, тус аймагай колхозуудай поли дээрэ түрүү стахановецууд яһала олон байха юм. Иимэ болохолоороо, эндэхи комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай поли дээрэ гарадаггүй, тодорхой туһаламжа комсомольско организацинуудта үзүүлдэггүй байһаниинь харуулна гээшэ.

Хэжэнгын, Мухаршэбэрэй, Бичурын болон бусад хэдэн айкомуудай секретарьнууд болбол комсомолецууд ба союзна бэшэ залуушуулай поли дээрэ хэрзэргээр, хүдэлмэрилжэ байһаниие тон багаар мэдэхэһээ гадна, таряахуряалгын хүдэлмэри эхилһээр үни болоогүй гэжэ шалтаглаад, һанаа амархан һуужа байһан баримтанууд элирүүлэгдэнэ.

Ушар иимэһээ хүдөөгэй комсомолецууд болбол мүнөө тэдэнэрэй үмэнэ ургаса хуряалгые гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ ба гүрэнтэсэ саг болзор соо тоосохоһоо ондоо шухала зорилго колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй залуушуулай үмэнэ байхагүй гэжэ ойлгохо ёһотой. Партийна организацигүй колхозуудай дэргэдэхи комсомольско эхин организацинууд болбол энэ ажахын ба политическэ удхашанартай хүдэлмэриин эзэн болжо, парти ба правительствын тогтооһон болзор соо дүүргэхэ тушаа гол анхаралаа табиха үүргэтэй болоно.

Комсомольско эхин организацинууд ба тэрэнэй бүхы членүүд болбол таряахуряалгые гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ, тэрэниие хулгайда оруулхагүй ябадал тушаа гол анхаралаа табижа, өөһэдынгөө нарин нягта хямгадалда абалсаха, хэрбээ зэмэтэй нюурнуудые элирүүлбэл тусхайта органуудта мэдүүлхэ үүргэтэй.

Тэрээнһээ гадна, һурагшадые болон үбгэд хүгшэдые эмхидхэжэ поли дээрэ колос суглуулха тушаа колхозуудай правленидэ эдибхитэй туһаламжа үзүүлхэнь угаа шухала байна. Колхозууд болон совхозуудта ургасые харууһалха комсомольско-залуушуулай постнуудые бии болгоод, тэдэнэй хүдэлмэриие нарин нягтаар шалгажа байха ёһотой.

Нёдондо жэлдэ олонхи комсомольско эхин организацинууд таряа сохихо залуушуулай бригадые эмхидхэһэн байгаа. Энэ методые мүнөө жэлдэ үшөө үргэдхэхэ угаа шухала болоно. Аймагай центрнүүдтэ хүдэлмэрилжэ байдаг комсомолецуудһаа ба һурагшадһаа бүридхэгдэһэн таряа сохихо бригада болон звенонуудые эмхидхэжэ, колхоз ба совхозуудта туһалха ябадал манай комсомолецуудай патриотическа уялга мүн.

МТС ба совхозуудай комсомольско эхин организацинууд болбол үнэтэ горючи ба түрхихэ тоһо алмаха талаар шанга тэмсэл хэжэ, тэрэниие зүбөөр гаргашалха хэрэгтэнь МТС болон совхозуудай директорнуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Хабарай тарилгын үедэ комсомольско-залуушуулай бригада ба звенонуудаар таригдаһан участогуудые саг болзор соонь, монсогоршье ороохо гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха тушаа ВЛКСМ-эй айкомууд ба комсомольско эхин организацинууд гол анхаралаа табиха үүргэтэй.

Хүдөөгэй комсомолецуудай ба союзна бэшэ залуушуулай бүхы хүсэ шадалые таряахуряалгада ба тушаалгада зорюулжа, агууехэ илалтын хүндэлэлдэ улаан ашаануудые эмхидхээ!

Б. СЕМЕНОВ, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ.**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80, зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89. сельского хозяйства—6.03 писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Н—00437. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.